



นรกในใจ พระก็อยู่ในใจ พอใจหยุดนิ่งก็เข้ากลางของใจที่หยุดนิ่ง กลางของกลาง ๆ ๆ ซ้ายขวาหน้า หลังล่างบนนอกในไม่ไปที่เดียว กลางของกลาง ๆ ๆ หนักเข้า พอหยุดถูกส่วนเข้าเท่านั้น จะเห็นทางที่จะเข้าไปถึงกายละเอียดเป็นชั้น ๆ เข้าไปจนถึง พุทธรัตตะ ธรรมรัตตะ สังขรัตตะ เราต้องรู้ ถ้าไม่รู้ เราจะระลึกถึง พุทธรัตตะ ธรรมรัตตะ สังขรัตตะไม่ถูก ถ้ารู้จักเสียแล้วจะระลึกถึงพุทธรัตตะ ธรรมรัตตะ สังขรัตตะ ได้ถูกต้อง เมื่อเอาใจไปหยุดนิ่งอยู่ตรงศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ หยุดนิ่งหนักเข้าก็เข้ากลางของใจที่หยุดนิ่ง กลางของกลาง ๆ ๆ พอถูกส่วนเข้านั้น ก็เห็นธรรมอีกดวงหนึ่งเท่าดวงจันทร์และดวงอาทิตย์ ไสบริสุทธิดุจกระจกคันฉ่องส่องดูเงาหน้า ไสแจ้วทีเดียว ใจก็หยุดนิ่งอยู่ตรงกลางดวงที่ใส่นั้น ตรงกลางดวงที่ใส่นั้นแหละ มีดวงศีล พอเข้าไปถึงกลางดวงกำเนิดดวงธัมมานุปัสสนาสติปัญญา ก็เข้าถึงดวงศีล ดวงเท่ากัน หยุดอยู่กลางดวงศีลนั้น กลางดวงกำเนิดดวงศีลนั้นมีดวงสมาธิ เข้าไปถึงถูกส่วนเข้าก็เข้าถึงดวงสมาธิ หยุดอยู่กลางดวงสมาธินั้นแหละ กลางของกลาง ๆ ๆ หนักเข้าจะเข้าถึงดวงปัญญาอยู่กลางดวงสมาธิ หยุดอยู่กลางดวงวิมุตตินั้น พอถูกส่วนหนักเข้า กลางของกลาง ๆ ๆ หนักเข้าเข้าถึงดวงวิมุตติญาณทัสสนะ หยุดอยู่กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะนั้นนั้น พอถูกส่วนเข้า กลางของกลาง ๆ ๆ หนักเข้าจะเข้าไปถึงกายมนุษย์ละเอียด พอเข้าไปถึงกายมนุษย์ละเอียดเท่านั้น จะตกใจทีเดียวว่า เจ้านี้ข้าไม่เคยเห็นเลย เจ้าอยู่ที่นี้ เวลาเจ้าฝันออกไป เวลาตื่นขึ้นมาก็ไม่เห็นเจ้า ไม่รู้ว่าหายไปอยู่ที่ไหน ข้าไม่รู้จักที่ของเจ้าว่าอยู่ที่ไหน? บัดนี้ข้ามาพบเจ้าเข้าแล้ว อยู่ในกลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะนี้เอง กายมนุษย์ละเอียดที่ฝันออกไป เมื่อพบเจ้าเวลานี้ก็ดีแล้ว ไหนเจ้าลองฝันให้ข้าดูซิ ฝันไปเมืองเพชรไปในเขาวัง เอาเรื่องในเขาวังนั้นมาเล่าให้ฟังหน่อย สักนาทีเดียวเท่านั้น กายละเอียดฝันไปเอาเรื่องในเขาวังมาเล่าให้กายมนุษย์หยาบฟังแล้ว และเจ้าลองฝันไปเอาเรื่องทางอรัญประเทศบ้าง พระธาตุพนมบ้าง มาเล่าให้ฟังบ้าง สักนาทีเดียวเช่นกัน กายมนุษย์ละเอียดก็ฝันไป เอาเรื่องพระธาตุพนมมาเล่าให้ฟังอีก และไหนลองฝันไปเมืองเชียงใหม่ ไปเอาเรื่องดอยสุเทพมาเล่าให้ฟังอีก ไปเมืองนครศรีธรรมราช ฝันไปเอาเรื่องพระเจดีย์บรรจุพระบรมธาตุมาเล่าให้ข้าฟังอีก เช่นกัน นี่ฝันได้อย่างนี้ ฝันทั้ง ๆ ที่ตื่น ๆ ไม่ใช่ฝันหลับ ๆ ฝันอย่างนี้ประเดี๋ยวเดียวได้เรื่องหลายเรื่อง ถ้าหลับฝัน นานนักกว่าจะได้สักเรื่องหนึ่ง หลายคืนจึงจะได้สักเรื่องหนึ่งบ้าง บางทีไม่ฝันเสียเลย บางทีก็ฝันบ่อยครั้ง เอาแน่นอนไม่ได้ ให้อุจจกกายมนุษย์ละเอียดดังนี้ ถ้าเราเป็นเช่นนี้เราจะสนุกไม่น้อย ถ้าเราเข้าถึงกายมนุษย์ละเอียด เราก็จะฉลาดกว่าคนชั้นหนึ่ง เพราะมนุษย์รู้เรื่องหยาบๆ เราเข้าถึงกายมนุษย์ละเอียดเราจึงรู้เรื่องได้ละเอียดกว่า เรื่องลึกลับอะไรเรารู้หมด เราไปตรวจดูได้หมดทีเดียว ไม่ว่าจะกลางวันหรือกลางคืนไปตรวจดูได้ เอากายมนุษย์ละเอียดนี้ไปตรวจดู ฝันไปเรื่อยตรวจดูทุกๆ คน ถ้าฝันตื่นๆ ได้อย่างนี้ก็สนุกแน่ นี่ชั้นหนึ่งก่อน นี่กายมนุษย์ละเอียด ไม่ใช่พุทธรัตตะ ธรรมรัตตะ สังขรัตตะ ต้องเข้าไปอีก ๙ กายจึงจะถึงกายพุทธรัตตะ ธรรมรัตตะ สังขรัตตะ นี่ฟังรู้ว่ากายมนุษย์ละเอียดอยู่ตรงกลางกายเราทีเดียว

ทีนี้เอาใจมนุษย์ละเอียดหยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ละเอียดลึกเข้าไปอีก กลางของกลางลึกเข้าไปอีก พอถูกส่วนเข้าก็เห็นดวงธัมมานุปัสสนาสติปัญญา หยุดอยู่ศูนย์กลางดวง



เข้าก็เห็นกายอรุปรพรม นี้ก็ยังไม่ใช่พุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ เป็นเพียงกายอรุปรพรม กายในอรุปรพพเท่านั้น กายที่ ๗

ใจกายอรุปรพรมหยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายอรุปรพรม ถูกส่วนเข้า เห็นดวงธัมมานุปัสสนาสติปัญญา หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงธัมมานุปัสสนาสติปัญญา ถูกส่วนเข้าเห็นดวงศีล หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงศีล ถูกส่วนเข้า เห็นดวงสมาธิ หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงสมาธิ ถูกส่วนเข้าก็เห็นดวงปัญญา หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงปัญญา ถูกส่วนเข้า เห็นดวงวิมุตติ หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติ ถูกส่วนเข้า เห็นดวงวิมุตติญาณทัสสนะ หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะ ถูกส่วนเข้าก็ถึงกายอรุปรพรมละเอียด นี้ก็ยังไม่ใช่พุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะอีกเช่นกัน เป็นกายอรุปรพรมละเอียด เป็นกายที่ ๘ กายนี้ยังเป็นกายอยู่ในภพเหมือนกัน

กายมนุษย์ กายทิพย์ ๒ กายนี้อยู่ใน ๗ ชั้น คือ มนุษย์ชั้นหนึ่ง สวรรค์ ๖ ชั้น เป็น ๗ ชั้นด้วยกัน กายมนุษย์ กายมนุษย์ละเอียด กายทิพย์ กายทิพย์ละเอียด ๔ กายนี้อยู่ในกามภพ อีก ๒ กายคือกายอรุปรพรม กายอรุปรพรมละเอียด อยู่ในอรุปรพพ ๑๖ ชั้น สูงขึ้นไปกว่ากามภพ กายอรุปรพรมและกายอรุปรพรมละเอียด อยู่สูงขึ้นไป กว่าอรุปรพพ อีก ๔ ชั้น คือ อากาสนัญญาตนะ วิญญานัญญาตนะ อากิญจัญญาตนะ เนวสัญญานาสัญญาตนะ นี้กายอรุปรพรมละเอียดอยู่ในชั้นนี้

ใจกายอรุปรพรมละเอียดหยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายอรุปรพรมละเอียด ถูกส่วนเข้าก็เห็นดวงธัมมานุปัสสนาสติปัญญา หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงธัมมานุปัสสนาสติปัญญา ถูกส่วนเข้าก็เห็นดวงศีล หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงศีล ถูกส่วนเข้า เห็นดวงสมาธิ หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงสมาธิ ถูกส่วนเข้าเห็นดวงปัญญา หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงปัญญา ถูกส่วนเข้า เห็นดวงวิมุตติ หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติ ถูกส่วนเข้าก็เห็นดวงวิมุตติญาณทัสสนะ หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะ ถูกส่วนเข้าเท่านั้น ก็เห็นกายธรรมรูปเหมือนพระปฏิมากรเกตุดอกบัวตูม สีเหมือนกระจกคันฉ่องส่องดูเงาหน้างดงามจริงๆ หน้าตักไม่ถึง ๕ วา ห้อยกว่า ๕ วา ถ้ามีบาร์มีแรงกล้าแล้วเกือบถึง ๕ วาทีเดียว นี้เรียกว่ากายธรรม เป็นโคตรภู ไม่ใช่เป็นพระโสดา พระสกทาคา พระอนาคา และพระอรหัต เป็นโคตรภู บุคคล เป็นกายธรรมเท่านั้น กายธรรมนี้แหละคือพุทธรัตนะ เป็นกายที่ ๘

กายที่ ๘ นี้คือพุทธรัตนะ ที่สร้างรูปพระปฏิมากรในพระอุโบสถ วิหาร ศาลา การเปรียญต่างๆ นั้นสร้างรูปกายที่ ๘ นี้ คือพุทธรัตนะนี้ ที่เราไหว้บูชาอยู่ทุกวันนี้ รูปมีเกตุตูมบ้าง เรียบบ้าง แผลมบ้าง มีเกตุอย่างนี้ ไม่ใช่เหมือนคนอย่างนี้ คนเราไม่มีอย่างนั้น พระสิทธัตถราชกุมารก็ไม่มีอย่างนี้ เหมือนมนุษย์เรานี่เองพระสิทธัตถราชกุมาร เมื่อครั้งโกมารภักจันเณรนำให้พระเจ้าอชาตศัตรูเสด็จไปในสำนักของพระบรมศาสดาครั้งนั้นพระองค์พร้อมด้วยพระสงฆ์ ๕๐๐ รูป อยู่ในอัมพตिकाวาส สวมมะม่วงของหมอโกมารภักจัน เวลาค่ำของวันกลางเดือนที่แสงดวงจันทร์สว่าง ถือประทีปเสด็จไปด้วยพลช้างพลม้าครึกครื้นมากมาย ครั้นไปถึงก็ลงจากหลังพระราชพาหนะ เข้าไปเฝ้าพระบรมศาสดา พระเจ้าอชาตศัตรูได้เสด็จเข้าไปใกล้พระบรมศาสดา แสงก็สว่างไปรอบ จึงได้ถามโกมารภักจันว่า พระศาสดาองค์

ไหน? ถ้าหากพระศาสดามีเหตุแหลมๆ ตุ่มๆ อย่างนี้ พระเจ้าอชาตศัตรูพระองค์เป็นกษัตริย์ จะต้องไปถามโกมารภักจทำไม นี่พระองค์ไม่รู้จักเหมือนกัน พระองค์จึงได้ตรัสถามอย่างนั้น โกมารภักจกราบทูลว่า พระพุทธเจ้าค่ะ ผู้ประทับนั่งพิงเสากลางผืนพระพักตร์ไปทางบูรพาทิศ พระปฐมองค์จรดอยู่ที่เสากลางนั้น พระองค์นั้นแหละคือพระบรมศาสดา พระเจ้าอชาตศัตรูก็ทรงหมอบเข้าไปเฝ้าใกล้พระบรมศาสดา พระเสโทไหลเต็มพระพักตร์และทั่วพระวรกาย ตรัสอะไรมือออก ทรงสะทกสะท้านต่อพระบรมศาสดาเพราะพระองค์ได้กระทำปิตุฆาตฆ่าบิดา คือพระเจ้าพิมพิสารผู้เป็นบิดาของพระองค์เองไว้ พระองค์ไม่สบายพระทัย ถ้าหากพระองค์ไม่ทรงหักทลายปราศรัยก่อนแล้ว พระเจ้าอชาตศัตรูกำลังพระหฤทัยจะแตกทีเดียว พระองค์จึงทรงหักทลายปราศรัย กระทำให้พระเจ้าอชาตศัตรูกทรงสบายพระหฤทัยขึ้น แล้วพระองค์ทรงรับสั่งกับพระเจ้าอชาตศัตรูด้วยประการต่างๆ พระเจ้าอชาตศัตรูกจะประสงค์อย่างไร ก็ทรงตรัสอย่างนั้น พระเจ้าอชาตศัตรูกจะทรงถามอย่างไร พระองค์ก็ทรงแก้ไขด้วยความถี่ถ้วนทุกประการ

ที่พระเจ้าอชาตศัตรูกไปเฝ้าพระบรมศาสดาก็เพื่อให้ทรงรู้จัก เพราะพระพุทธเจ้าก็เหมือนกับพระสงฆ์ธรรมดาสามัญทั้งหลาย พระสิทธัตถราชกุมาร กายมนุษย์เป็นบุตรของพระเจ้าสุทโธทนะ พระนางมายา รูปพรรณสัณฐานก็เป็นมนุษย์ธรรมดาอย่างเรานี่เอง มีพระกัจจายนะองค์เดียวนั้น ที่มีรูปร่างเหมือนพระพุทธเจ้า พระอานนทก็คล้ายคลึง เพราะเป็นพระอนุชา ผู้ที่เข้าไปเฝ้าพระพุทธเจ้า เข้าไปหาพระกัจจายนะนั้นเสียก็มี เข้าไปหาพระอานนทเสียก็มี มิใช่บ่อย ดังนั้นพระกัจจายนะจึงได้นิมิตกายของท่านให้เป็นคนท้องโตมีพุงพลุ้ยเสียด้วยฤทธิ์พระอรหันต์ เพื่อให้แปลกไปจากพระบรมศาสดา คนที่ไปเฝ้าพระบรมศาสดาจะได้จำไม่ผิด พระมหากัจจายนะนี้มีบารมีมาก เคยปรารถนาเป็นพระพุทธเจ้าเหมือนกัน แต่ว่าแล้วไม่ได้ทันตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า ได้เป็นพระอรหันต์เสียก่อนในศาสนาของพระโคตมบรมครูนี้

กายมนุษย์จะเป็นพระพุทธเจ้าไม่ได้ จะเป็นพระพุทธเจ้าได้ต้องเป็นธรรมกาย ธรรมกายเท่านั้นเป็นพระพุทธเจ้าได้ พระองค์ทรงรับสั่งด้วยพระองค์เองว่า ธมฺมกาโย อหิ อิติปิ เราตถาคคตคือธรรมกาย ธรรมกายนั้นเป็นพระพุทธเจ้า เป็นพระตถาคตแท้ๆ ไม่ใช่อื่น

อีกนัยหนึ่งในพระสูตรต้นปิฎกแท้ ๆ วางตำราไว้ว่า เอตฺ โข วาเสฏฐา ธมฺมกาโยติ ตถาคคตสฺส อธิวจฺนํ ดูก่อนวาเสฏฐโคตรทั้งหลาย คำว่า ธรรมกาย ธรรมกายนั้นเป็นตถาคตโดยแท้ ทรงรับสั่งอย่างนี้ ธรรมกายนั่นเอง คือพระตถาคตเจ้า ธรรมกายนั่นเองคือพุทธรัตนะ เป็นกายที่ ๘ ของมนุษย์นี้

กายที่ ๘ ของมนุษย์นี้เป็นพุทธรัตนะ แล้วดวงธรรมรัตนะก็อยู่ศูนย์กลางกายพุทธรัตนะนั้น สะดือทะเลหลัง ขวาทะลุซ้าย กลางกั๊กทีเดียว ข้างในวัดผ่าเส้นศูนย์กลางเท่าหน้าตักธรรมกาย กลมรอบตัว ไสเกินกว่าไส ไสเป็นแก้ว จึงได้ชื่อว่าธรรมรัตนะ ธรรมเป็นแก้วหรือแก้วธรรมดวงนั้นคือธรรมรัตนะ ธรรมกายละเอียด อยู่ในกลางดวงธรรมรัตนะนั้น เหมือนพุทธรัตนะแบบเดียวกัน แต่ว่าหน้าตัก ๕ วา สูง ๕ วา ไสหนักขึ้นไปอีก นั้นเรียกว่า สังฆรัตนะ รัตนะทั้ง ๓ คือ พุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ

นี่คือ พระพุทธรูปที่เรานับถือกราบไหว้บูชาอยู่ พุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ เป็นกายที่ ๑๐ เป็นกายนอกภพ ออกจากภพไป

นอกจากนั้น กายพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ ทั้ง ๓ นี้มีชั้นโคตรภู เข้าไปถึงพระโสดาอีก หน้า ตัก ๕ วา สูง ๕ วา เกตุดอกบัวตูม ธรรมกายสังฆรัตนะในพระโสดาละเอียดนั้น หน้าตัก ๑๐ วา สูง ๑๐ วา เกตุดอกบัวตูม ก็มีพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ เหมือนกัน ในกายพระสกทาคา หน้าตัก ๑๐ วา ในกายพระสกทาคาละเอียด หน้าตัก ๑๕ วา ก็มีพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ เช่น เดียวกัน ในกายพระนาดา หน้าตัก ๑๕ วา กายพระอนาคาละเอียด หน้าตัก ๒๐ วา มีพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ แบบเดียวกัน ในกายพระอรหัต หน้าตัก ๒๐ วา กายพระอรหัตละเอียด หน้า ตัก ๒๐ วา มีดวงธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกายเหมือนกัน วัดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒๐ วา กลมรอบตัว ก็มี พุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ แบบเดียวกัน

เราเป็นพุทธศาสนิกชน เริ่มต้นเราต้องรู้จักพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ เหล่านี้ ไว้ให้มั่นในขันธ สันดาน ถ้ารู้จักพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ เหล่านี้ไว้แน่นอนแก่ใจแล้ว ต่อจากนั้นเราพึง กระทำกิจอื่นต่อไป

เจ้าภาพผู้บริจาคทานวันนี้ ได้ชื่อว่าเป็นวัตรกิจของพุทธศาสนิกทั้งหลาย คือตามรักษาพระพุทธร ูปศาสนาไว้ ให้มั่นคงถาวรสืบไป เพราะเจ้าภาพได้บริจาคทานครั้งนี้ ด้วยกำลังทรัพย์ของตนที่อุตสาห ์เก็บรักษาไว้ด้วยกำลังกาย กำลังวาจา และกำลังใจ จนสุดความสามารถของตน ซ่อนเร้นด้วยความ ยากลำบาก ถึงจะอาบเหงื่อต่างน้ำ เหงื่อไหลไคลย้อย กว่าจะหาทรัพย์ได้มาบริจาคเท่าวันนี้ ก็ยอม กระทำเพราะความเคารพเลื่อมใสต่อพระพุทธรูปศาสนา พระพุทธรูปศาสนาทั่วประเทศไทยหมดทั้งสากล พุทธศาสนา ถ้าแม้แต่คนเดียวก็ไม่บริจาคทาน ทุกคนปิดประตูบ้านประตูเรือนและปิดหม้อข้าวเสีย ไม่ บริจาคกันเลย เพียงเดือนเดียวเท่านั้น พระเถรานุเถระจะประสงค์หาสักกองค์หนึ่งก็แสนยาก หาไม่พบ กันเลย เพราะทุกองค์ต้องสีกหมด อยู่ไม่ได้ ข้าวปลาอาหารไม่มีฉัน พระภิกษุสามเณรจะอยู่ได้ก็เพราะ อาหาร เป็นปัจจัยสำคัญยิ่ง

เจ้าภาพผู้ถวายทานครั้งนี้ ได้ชื่อว่าเป็นศาสนูปถัมภ์ ได้ชื่อว่าเป็นกำลังของพระพุทธรูปศาสนา ได้ชื่อว่ าทำพระศาสนาของพระศาสดาให้เจริญรุ่งเรืองสืบไป เพราะตลอดวันตลอดคืนนี้พระภิกษุสามเณรฉัน อาหารอิมเดียวนี้เท่านั้นมีอายุยืนไปได้ ๗ วัน วรรณะผิวพรรณร่างกายก็เป็นไปได้ ๗ วัน สุขเป็น ไปได้ ๗ วัน กำลังเป็นไปได้ ๗ วัน และความเฉลียวฉลาดก็เป็นไปได้ ๗ วัน ด้วยอำนาจข้าวอิมเดียว นี้ ทานของเจ้าภาพผู้ได้บริจาคแก่พระภิกษุสามเณร อุบาสกและอุบาสิกาครั้งนี้ ไม่ใช่เป็นทานธรรมดา เป็นทานอันเลิศประเสริฐยิ่งเพราะได้ถวายทานถูกทักษิณบุคคลนั่นเอง ทักสิณบุคคลไม่ใช่มีน้อยๆ ในวัดปากน้ำนี้มีกว่า ๑๕๐ คน ทักสิณบุคคล ๑๕๐ กว่านี้มีธรรมกาย

ทักษิณบุคคลนั้นมี ๙ จำพวกคือ

พระอรหันตผลจำพวกที่ ๑ เป็นทักษิณบุคคลชั้นสูงสุด

พระอรหันตมรรค เป็นทักษิณบุคคลจำพวกที่ ๒ รองลำดับลงมา

พระอนาคามีผล เป็นทักษิณบุคคลจำพวกที่ ๓

พระอนาคามีมรรค เป็นทักษิณบุคคลจำพวกที่ ๔

พระสกทาคามีผล เป็นทักษิณบุคคลจำพวกที่ ๕

พระสกทาคามีมรรค เป็นทักษิณบุคคลจำพวกที่ ๖

พระโสดาปัตติผล เป็นทักษิณบุคคลจำพวกที่ ๗

พระโสดาปัตติมรรค เป็นทักษิณบุคคลจำพวกที่ ๘

โคตรภูบุคคล เป็นทักษิณบุคคลจำพวกที่ ๙

ทักษิณบุคคล ๙ จำพวกนี้เป็นพระอริยบุคคล ผู้ได้บริจาคนานถวายแก่พระอริยบุคคลนี้แล้ว บุญกุศลย่อมยิ่งใหญไพศาลเหลือจะนับจะประมาณ เพราะพระอริยบุคคลผู้ควรซึ่งทานสมบัติเป็นเครื่องเจริญผลมี ๙ จำพวกดังกล่าวแล้วนั้น

วันนี้ท่านเจ้าภาพได้บริจาคนาน ถูทักษิณบุคคลผู้มีธรรมกายมากด้วยกัน บุญกุศลจึงยิ่งใหญไพศาล ไหลมาสู่สันดานของเจ้าภาพ ติดอยู่ท่ามกลางศูนย์กลางที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ ไสบริสุทธิเท่าพพงษ์ไขแดงของไก่อยู่ในกลางดวงนั้น กลางดวงกายมนุษย์ก็ติดกัน กลางดวงกายมนุษย์ละเอียดก็ติดกันอีกดวงหนึ่ง เป็นบุญอีกดวงหนึ่ง กลางดวงกายทิพย์-กายทิพย์ละเอียดก็ติดกันทั้งนั้น กายรูปพรหม กายรูปพรหมละเอียดก็ติดกัน กายอรูปพรหม กายอรูปพรหมละเอียดก็ติดกัน กายธรรม กายธรรมละเอียดติดกัน กายโสดา กายโสดาละเอียดก็ติดกันอีกเหมือนกัน กายสกทาคา กายสกทาคาละเอียดก็ติดกัน อีก กายอนาคา กายอนาคาละเอียดก็ติดกัน กายพระอรหันต กายพระอรหันตละเอียดก็ติดกัน อีก นับสงฆ์กายไม่ถ้วน บุญบริจาคนานเพียงครั้งเดียวนี้ ติดเป็นดวง ๆ ไปขนาด ๑,๐๐๐ ๖๖๖ พระนิพพาน เมื่อเจ้าภาพได้ถวายทานขาดจากใจ เป็นสิทธิ์ของผู้รับ ผู้รับจะใช้อย่างไรก็ได้ เพราะเป็นสิทธิ์ของตนแล้วขณะใดขณะนั้น ปุณฺณาริสนุทา บุญไหลมาติดอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ของเจ้าภาพ ไสบริสุทธิปราศจากมลทินที่เดียว เหมือนสวิทซ์ไฟฟ้าวูบเดียว ไฟก็ติด ฉะนั้นถ้าบุคคลทำบุญได้อย่างนี้แล้ว ให้เอาใจไปจรดอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ สะดือทะเลหลัง ขวาทะลุซ้าย กลางก็กั้นนั้น ให้เอาใจจรดให้ถูกต้องตรงกลางดวงนั้น เมื่อต้องทุกขภัยอย่างหนึ่งอย่างใด ให้ระลึกนึกถึงดวงบุญที่ตนได้กระทำไว้ อย่าไประลึกถึงสิ่งอื่นที่ไม่ใช่ดวงบุญของตน

พระลัทธิตถราชกุมาร เมื่อครั้งทรงกระทำทุกกริยาใกล้จะตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พญามารู้ก็ลุกขึ้นผจญพระพุทธเจ้าที่ใต้ควงไม้ศรีมหาโพธิ์ พระองค์ทรงมองดูหมู่เทวดาที่ตามพิทักษ์รักษา เพราะแต่ก่อนพระปัญจวัคคีย์คอยเฝ้าพิทักษ์รักษาพระองค์อยู่ แต่ได้ละพระองค์ไปเสียแล้ว เหลือแต่หมู่เทวดาผู้ยังตามพิทักษ์รักษาเท่านั้น ทรงดูเทวดา ไปพบอยู่ที่ขอบจักรวาลโน้น เพราะเกรงกลัวพญา

มาร เหลือพระองค์แต่ผู้เดียวในขณะนี้ พระองค์จึงทรงระลึกนึกถึงแต่ในพระทัยว่าเราได้สร้างบารมีมา ก็นับชาตินับภพไม่ถ้วน ขอเอาบารมีเหล่านั้นต่อสู้อัจฉริยะกับพญามารนี้ จึงได้ทรงเปล่งอุทานว่า อธิโกนุ โโต ทานสีลเนกขมมปญญาวิริยขนุติสจจอชฎิฐาน เมตตอาอุเปกขอาอุทานนุติ ทรงรับสั่งดังนี้ พอขาด พระโอบุชฐ์เท่านั้น นางพระธรณีก็ผุดขึ้นมากล่าวกับพระองค์ว่า ขอพระองค์อย่าพรั่นพริ้งต่อพญามาร อย่าหวาดหวั่นครันคร้ามต่อพญามารเลย ศีกพญามารครั้งนี้ หม่อมฉันขอปราบเอง ปราบด้วยบารมี ของพระองค์ที่ได้สร้างสมอบรมไว้ ได้หลังอุทกวาริให้ตกลงเหนือพื้นปฐพี หม่อมฉันได้รองรับไว้ด้วย มวยเกศ จะได้หายไปแห่งหนึ่งแห่งใดก็หาไม่ ทุกหยดหยาดคงอยู่ในมวยเกศของหม่อมฉันนี้ นี่แหละจะเป็นเครื่องมือปราบพญามาร ในครั้งนี้ ครั้นนางพระธรณีกล่าวบังคมทูลพระสิทธัตถราชกุมารดั่งนั้น แล้ว ก็รูดน้ำในมวยผมปราดเดียว กลายเป็นทะเลท่วมทับพญามารให้อันตรายกันไป คัสตราวุธกลายเป็นรูปเทียนบูชาพระบรมศาสดาไป ได้ปรากฏอัศจรรย์ ดังนี้

เมื่อเราบริจาคทานและตามระลึกถึงบุญอย่างนี้แล้ว ภัยอันตรายอย่างหนึ่งอย่างใดทำอะไรไม่ได้ จะ ประกอบกิจการงานอย่างใด ก็เกิดลาภ และสักการะยิ่งใหญ่ไพศาล ก็เพราะนึกถึงบุญนั้น บุญย่อมนำ ผลสมบัติมาให้ในปัจจุบันนี้เทียว

ท่านยืนยันรับรองไว้ในพระบาลีว่า การให้โภชนาหารอิมเดียว ได้ชื่อว่า ให้ฐานะ ๕ ประการแก่ปฏิคา หก กตมานิ ปญจ ฐานานิ ฐานะ ๕ ประการเป็นไฉน?

อายุ เทติ ชื่อว่าให้อายุประการหนึ่ง คือให้อายุแก่ปฏิคาหกผู้รับทาน

วณฺณ เทติ ชื่อว่าให้วรรณะความสวยงาม ความสดชื่นแห่งร่างกายประการหนึ่ง

สุขํ เทติ ชื่อว่าให้ความสุขแก่ปฏิคาหกประการหนึ่ง

พลํ เทติ ชื่อว่าให้กำลังกาย กำลังวาจา กำลังใจ แก่ปฏิคาหกประการหนึ่ง

ปฏิภาณํ เทติ ชื่อว่าให้ความเฉลียวฉลาดแก่ปฏิคาหกประการหนึ่ง

ทั้ง ๕ ประการนี้ มีบาลีรับรองในตอนท้ายอีกว่า

อายุํ โข ทตฺวา อายุสฺส ภาคิํ โหติ ผู้ให้อายุย่อมมีอายุเป็นส่วนตอบแทน

วณฺณํ ทตฺวา วณฺณสฺส ภาคิํ โหติ ผู้ให้วรรณะย่อมมีวรรณะเป็นส่วนตอบแทน

สุขํ ทตฺวา สุขสฺส ภาคิํ โหติ ผู้ให้ความสุขย่อมมีความสุขเป็นส่วนตอบแทน

พลํ ทตฺวา พลสฺส ภาคิํ โหติ ผู้ให้กำลังย่อมมีกำลังเป็นส่วนตอบแทน

ปฏิภาณํ ทตฺวา ปฏิภาณสฺส ภาคิํ โหติ ผู้ให้ความเฉลียวฉลาดย่อมความเฉลียวฉลาดเป็นส่วน

ตอบแทน

คุณสมบัติ ๕ ประการคือ อายุ วรรณะ สุข พละ ปฏิภาณ เป็นที่ปรารถนาของมหาชนหมดทั่วสากล โลก เพราะอายุใคร ๆ ก็ปรารถนาอยากจะมีอายุยืนอยู่ชั่วนาน วรรณะผิวพรรณผ่องใสสดชื่น ก็เป็นที่ดึงดูดนัยนาของหมู่สัตว์โลกให้มารวมอยู่ที่ผิวพรรณ เหมือนกัน ใคร ๆ ก็ปรารถนาอยากได้เช่นกัน ความสุขกายสบายใจในอิริยาบถทั้ง ๔ คือ ยืน เดิน นั่ง นอน ทุกทิวาราตรี ก็เป็นที่ปรารถนา

อยากได้ของชนทุกถ้วนหน้า ความเจริญด้วยกำลังกาย กำลังวาจา และกำลังใจ สามารถในกิจการงานทุกสิ่งทุกอย่างตามหน้าที่ของตน ก็เป็นที่ปรารถนาของคนทุกๆ คน ปฏิภาณความเฉลียวฉลาดในกิจการทั้งปวง ใครๆ ก็ต้องการปรารถนา แต่ถ้าไม่ได้ทำไว้แล้วต้องไม่ได้คุณสมบัติทั้ง ๕ ประการนี้ ทุกคนต้องทำด้วยตนของตนเอง จึงจะประสบและได้สมบัติเหล่านี้

คุณสมบัติ ๕ ประการนี้ ถ้าสำเร็จด้วยผลทานการให้ ดังแสดงไว้ในทักษิณาวិภังคสูตร แก่ถึงทานการให้เป็นปฏิปคคฤททาน ซึ่งไม่ใช่สังฆทาน เจ้าภาพผู้ถวายให้เป็นสังฆทานวันนี้

ในปฏิปคคฤททานแสดงหลักไว้ว่า บุคคลผู้มีศรัทธาเลื่อมใส ให้ทานแก่สัตว์เดรัจฉานเพียงอิมเดียว สมบัติบริบูรณ์ด้วย อายุ วรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณะ คอยตามสนองไปทุกภพทุกชาติไม่ได้ขาดสาย ถ้าให้แก่คนเลวทรามมนุษย์ พรานเบ็ดหรือพรานแห ผู้มีมือข่มไปด้วยโลหิตใจอำมหิตบาปหยาบซ้ำให้อาหารเพียงอิมเดียว เจ้าของทานผู้ให้อาหารแก่คนเช่นนั้นย่อมได้รับอานิสงส์คือ อายุ วรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณะ ตามสนองไปทุกภพทุกชาติยิ่งใหญ่มากกว่าให้แก่พวกสัตว์เดรัจฉานทั้งหลาย ในภพในชาติเหล่านั้น ย่อมไม่ประสบความตายในปฐมวัยเสียก่อน จะมีอายุขัยอยู่จนแก่เฒ่าตามวิบากสมบัติของตน นี้เรียกว่า อายุ ความมีผิวพรรณไม่แก่เฒ่าชรา ยิ่งแก่เฒ่า ยิ่งสวยงาม หน้าตาไม่น่าเกลียด เทอะทะ ไม่แก่แบบเป็นที่อดทนระอาใจของบุตรหลาน เป็นคนแก่ แต่ใคร ๆ ก็อยากเข้าใกล้ ใคร ๆ ก็ปรารถนาอยากพูดด้วย ใครๆ ก็อยากลูบเนื้อคล้ำตัว คนแก่เฒ่าชราสวยงามแบบนี้เรียกว่า วรรณะ ความสุขกายสบายใจในอิริยาบถทั้ง ๔ คือ ยืน เดิน นั่ง นอน ทุกทิวาราตรี ไม่มีทุกข์ภัยเข้ามา เบียดเบียน นี้เรียกว่า สุขะ ความมีกำลังกาย กำลังวาจา กำลังใจ ตลอดอายุขัยเช่นเดียวกันนี้เรียกว่า พละ ความมีปรีชาเฉลียวฉลาด เด็กเล็ก ๆ หนุ่ม ๆ สาว ๆ มีความเฉลียวฉลาดปานใด เราแก่เฒ่าก็มีความเฉลียวฉลาดมากขึ้นไม่ถอยหลังลงมา นี้ได้ชื่อว่า ปฏิภาณะ

หากสามารถให้ทานยิ่งขึ้นไปกว่านี้ คือ ให้แก่บุคคลผู้ตั้งอยู่ในศีล เพียงอิมเดียวเท่านั้น ไม่ต้องมากกว่านั้น ได้บุญอานิสงส์มากมายยิ่งนัก ก็หรือให้แก่บุคคลผู้ตั้งอยู่ในโคศีลธาตุ บุคคลผู้ตั้งอยู่ในโคศีลธาตุคือผู้มีศีลเหมือนโคเหมือนกระบือ วัวควายเมื่อเจ้าของเปิดคอก ออกจากคอกของมันแล้ว มันก็ไปตามทางของมัน พอถึงที่ทำเลเหมาะมีหญ้า มันก็กินหญ้านั้นจนอิม แล้วมันก็เดินกลับมาคอกของมัน มันเดินไปเดินมาตรงทางไม่เลี้ยวซ้ายเลี้ยวขวา ไม่มีเล่ห์เหลี่ยมมายาสาไถยอย่างหนึ่งอย่างใด นั่นเขาเรียกว่า โคกระบือมีศีลเป็นเช่นนั้น เด็กๆ ไม่รู้เดียงสาบาปกรรมชั่วร้ายมิได้กระทำ นี้ก็มีศีลเป็นโคศีลธาตุเช่นกัน โคศีลธาตุนั้นวางก้าม ไม่เอาเดียงสาต่อทางโลก จึงมีศีลอยู่

ทีนี้ คนแก่วางก้ามนั้น แก่อย่างไร? คือไม่เดียงสาต่อเหตุการณ์ทางโลก คนอยู่ทางโลกเขามีความต้องการอะไร คนแก่วางก้ามไม่รู้เข้าใจและเดียงสาในสิ่งเหล่านั้น มุ่งแต่จะกระทำความดีอย่างเดียว คนอย่างนี้หายากนัก เพราะคนแก่ที่ยังไม่วางก้ามนั้น ถึงจะเป่าถ้ำไม่ฟุ้ง ก็ยังยุ่งอยู่เสมอ คนแก่ออย่างนี้ไม่ใช่เรียกว่าแก่วางก้าม คนแก่แล้ววางก้ามนั้นไม่ยุ่งอะไร เหมือนอย่างเด็กๆ ไม่เดียงสาต่อสิ่งอะไร

ฉะนั้นนี้เรียกว่า แก่แล้ววางก้าม คนแก่วางก้ามนี้ได้ชื่อว่า โคศีลธาตุ ด้วยสามารถวางศรัทธาเลื่อมใส ให้อาหารแก่เด็ก ๆ ชนิดนี้ ให้อาหารแก่คนแก่ชนิดนั้น อิมเดียวเท่านั้นได้ผลานิสงส์มากมายเหลือจะ ประมาณ ย่อมถึงพร้อมด้วยอายุ วรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณะ ทุกภพทุกชาติ ตลอดแสนโกฏิชาติ ติด ๆ กัน ไม่คลาดเคลื่อน

ถ้าให้ทานแก่ผู้ที่ตั้งอยู่ในไตรสรณคมน์ สูงยิ่งขึ้นไปกว่านี้ บุคคลผู้ตั้งอยู่ในไตรสรณคมนั้น คือ ผู้ตั้ง มั่นอยู่ในพระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ คนที่เห็นพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ คนที่เป็นพุทธ รัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ คนที่ถึงพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ และคนที่ได้พุทธรัตนะ ธรรม รัตนะ สังฆรัตนะ อยู่ในตัวแจ่มเสมอ นั้นเรียกว่า บุคคลผู้ตั้งอยู่ในไตรสรณคมน์ บุคคลชนิดนั้นย่อมไม่ กระทบบาปกรรม เพราะกลัวบาปกรรมเป็นที่สุด

บุคคลผู้ตั้งอยู่ในไตรสรณคมน์เช่นนี้ เราให้อาหารอิมเดียวเท่านั้น บุญอานิสงส์คือ อายุ วรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณะ ย่อมตามสนองมากยิ่งขึ้นไปเป็นทวีคูณ ตลอดทุกภพทุกชาติเทียว อสงขยย์ อปุปมาณิ นันชชาติไม่ถ้วน ถ้าให้ทานแก่บุคคลผู้ตั้งอยู่ในไตรสรณคมน์มีศีล ๕ เป็น อสงขยย์ อปุปมาณิ สูงขึ้นไป ให้ทานแก่ผู้มีศีล ๘ เป็น อสงขยย์ อปุปมาณิ สูงหนักขึ้นไป แก่ผู้มีศีล ๑๐ คือสามเณรเป็น อสงขยย์ อปุป มาณิ สูงหนักขึ้นไป ถ้ามีศีล ๒๒๗ คือ พระภิกษุเป็น อสงขยย์ อปุปมาณิ สูงหนักขึ้นไปอีก ถ้าให้แก่ผู้ ตั้งอยู่ในโคตรภูบุคคล ให้ทานแก่ผู้ตั้งอยู่ในพระโสดาบัน โสดาปัตติมรรค มีอานิสงส์เป็น อสงขยย์ อปุป มาณิ หนักขึ้นไปถวายทานแก่ท่านผู้เป็นพระโสดาปัตติผล ก็เป็น อสงขยย์ อปุปมาณิ สูงขึ้นไปถวาย ทานแก่พระสกทาคามีมรรค สกทาคามีผล พระอนาคามีมรรค พระอนาคามีผล พระอรหัตมรรค และพรอรหัตผล ก็เป็น อสงขยย์ อปุปมาณิ สูงหนักขึ้นไปเป็นลำดับ แต่ถ้าถวายทานแก่พระพุทธเจ้า ก็ มีอานิสงส์มากหนักขึ้นไปเป็นพิเศษ นี่ทานในทักษิณาวិภังคสูตร แสดงหลักไว้ดังนี้

วันนี้ท่านเจ้าภาพได้บริจาคทาน ถูกทักษิณียบุคคลผู้ตั้งอยู่ในไตรสรณคมน์ มีธรรมกาย ๑๕๐ คนเศษ ในวัดปากน้ำนี้ เจ้าภาพยอมได้บุญกุศลใหญ่มหาศาล ส่วนบุคคลที่น้อมนำปัจจัยไทยธรรมมาช่วย มาก บ้างน้อยบ้างก็ตาม ก็ได้บุญกุศลยิ่งใหญ่ไพศาลเช่นเดียวกัน เจ้าภาพได้ให้โภชนาหารอย่างเดียวกันก็ทำไม่ ยังให้เสียงอีกคือให้เสียงอังกะลุง รูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ ๕ อย่างนี้ที่เขาติดกันอยู่ทั่วทั้งโลกคือ ติดด้วยรูปบ้าง ด้วยเสียงบ้าง ด้วยกลิ่นบ้าง ด้วยรสบ้าง ด้วยสัมผัสบ้าง หลบหลีกไม่พ้น ติดอยู่ใน สภาวะธรรมเหล่านี้กันอย่างยากที่จะถอนได้ สำหรับผู้ที่ติดอยู่ในเสียง เราให้เสียงอันไพเราะนี้เป็นทาน ก็ยอมเป็นที่ชอบใจ พระภิกษุสามเณรซึ่งกำลังขบฉันอาหาร เมื่อได้ฟังเสียงอังกะลุงที่เจ้าภาพให้เป็น ทาน ก็ขบฉันอาหารได้มากขึ้น เพราะเปล็ดเพลินในเสียงอังกะลุงนั้นไปด้วย ฉนั้นอาหารไปด้วย เสียงที่ ให้เป็นทานนั้นจะเป็นผลแก่เจ้าภาพอย่างไร ประโยชน์ที่จะได้รับก็คือ เมื่อเจ้าภาพไปเกิดในชาติใดภพ ใด ย่อมได้ประสบบุญกุศลที่ตนได้สั่งสมอบรมในวันนี้ จะไปเป็นอะไรก็ช่างเถิด เครื่องประโคมเครื่อง บรรเลงเป็นไม้อัดสาย มีติดตัวอยู่เสมอ ไม่ว่าจะไปเกิดในชาติใด ตระกูลใด เหมือนพระสวสีให้เสียง อย่างนี้เป็นทาน ท่านเป็นผู้มีเครื่องดนตรีตามประโคมเสมอไป ผู้ที่มีเครื่องดนตรีตามประโคมนี้ต้องเป็น

คนชั้นสูง คนชั้นต่ำ ๆ ไม่มีเครื่องดนตรีตามประโคนไปเลย จะต้องเป็นคนชั้นสูง เป็นกษัตริย์ เสนาบดี เศรษฐี ธนบดี จึงจะมีเครื่องดนตรีบรรเลงตามประโคนอยู่เสมอ

เพราะเหตุนี้ บุญกุศลของบุคคลนั้น ย่อมแตกต่างกันไป หาเหมือนกันไม่ สุดแต่บุญทานที่ตนกระทำไว้ในอดีตชาติ และท่านได้จัดหลักแห่งทานไว้คือ ในพระสูตร ๑๐ ในพระวินัย ๔ ในพระปรมาัตถ์ ๖

ทานในพระสูตร ๑๐ คือ

อนัน ให้ข้าว

ปาน ให้น้ำ

วตถ์ ให้ผ้าผ่อนท่อนละใบ

ยาน ให้อุปกรณ์แก่การไปมา

มาลา ให้ระเบียบดอกไม้

คนุธ ให้ของหอม

วิเลปน ให้เครื่องลูบไล้ละลายทากระแจะจันทน์

ธารณ ให้เครื่องประดับทัดทรงตบแต่ง

เสยยาวสตุถ์ ให้อาสนะที่นั่งที่นอนที่พักพาอาศัย

ปทีเปยฺย ตามประทีปไว้ในที่มีด

๑๐ ประการนี้ เรียกว่าทานในพระสูตร เป็นบุญเป็นกุศลดังกล่าวแล้วทุกประการ

ทานในพระวินัย ๔ คือ

ให้จิวรเครื่องสำหรับนุ่งห่ม แก่พระภิกษุสามเณรประการหนึ่ง

ถวายอาหารบิณฑบาต แก่พระภิกษุสามเณรประการหนึ่ง

ถวายเสนาสนะสำหรับพักอาศัย แก่พระภิกษุสามเณรประการหนึ่ง และ

ถวายศิลาเภสัชยารักษาไข้ แก่พระภิกษุสามเณรอีกประการหนึ่ง

ท่านเจ้าภาพได้ถวายอาหารบิณฑบาตครั้งนี้ก็ได้ชื่อว่า เป็นทานในพระวินัย

ทานในพระปรมาัตถ์ ๖ คือ

มีอายตนะ ๖ คือ ยินดี ในรูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ ธรรมารมณ์ ถอนความยินดีในอารมณ์เหล่านี้

ออกเสียได้ สละความยินดีในอารมณ์เหล่านี้เสียได้ ก่อนเราเกิดมา เขาก็ยินดีกันอยู่อย่างนี้ ในรูป

เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ ธรรมารมณ์ กำลังที่เราเกิดมา เขาก็ยินดี ในรูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ

ธรรมารมณ์ เหล่านี้ ครั้นเราจะตายเขาก็ยินดีในรูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ ธรรมารมณ์ อย่างนี้

เหมือนกัน ความยินดีเหล่านี้หากถอนอารมณ์ออกเสียได้ ไม่ให้เสียดแทงเราได้ พิจารณานี้เป็น

อารมณ์ของชาวโลกไม่ใช่อารมณ์ของธรรม ปล่อยอารมณ์เหล่านั้นเสีย ไม่ยึดมั่นถือมั่น ไม่ให้เข้าไป

เสียดแทงใจ ทำใจให้หยุดให้นิ่ง นี้เขาเรียกว่า ให้ธรรมารมณ์เป็นทาน ย่อมมีกุศลใหญ่ เป็นทางไปแห่ง

พระนิพพานโดยแท้ และเป็นทานอันยิ่งใหญ่ทางปรมาัตถ์

\*เจ้าภาพผู้ถวายทานวันนี้ได้ชื่อว่า ได้ถวายทานครบบริบูรณ์ทั้ง ๓ ประการ คือ ถวายทานในพระสูตร ถวายทานในพระวินัย และถวายทานในพระปรมาภิไธย เพราะท่านเจ้าภาพได้ถวายอาหารบิณฑบาตอัน ประณีตแก่พระภิกษุสามเณรในวัดปากน้ำ ผู้มีธรรมกายมากด้วยกัน ให้อิมหันตสาธุแล้วชื่อว่า ได้ ถวายทานในพระสูตรและพระวินัย และที่สละทรัพย์สินสมบัติของหวงแหงนรักษายินดีปรีดา มีเงินทองข้าว ของเหล่านั้น สละความรักใคร่ ความหวงแหน ความรักษา อุตสาหะเก็บหอมรอมริบ ความเหนียวแน่น ในทรัพย์สินมัตตินั้น สละออกมาเป็นก้อนใหญ่ห้าน้อยไม่ ได้สละออกมาให้ขาดออกไปจากใจ นี่แหละ เป็นทานในพระปรมาภิไธยแท้ๆ ไม่ใช่ทานในพระสูตรหรือพระวินัย ความสละขาดออกไปจากใจเช่นนั้น เรียกว่า จาคเจตนามัย เป็นทางไปแห่งมรรคผลและพระนิพพาน มีบาลีเป็นหลักฐานว่า จาคโค ปฏิ นิสุสสุโค วิมุตติ อนาลโย จาคโค แปลว่าความสละทรัพย์สินสมบัติ ปฏินิสุสสุโค วางสมบัติ วิมุตติ ปล่อย สมบัติ อนาลโย ไม่ยินดีเสถียรแลเพลิงพิศ ไม่เอาใจใส่ และไม่คอยระวังรักษาหรือรักใคร่อีกต่อไป ละ ขาดออกไปให้แก่พระภิกษุสามเณร นี่เป็นปรมาภิไธยโดยแท้ พึงจำไว้ว่า ให้ตั้งใจ จะได้เป็นอุปนิสั ยปัจจัยแห่งพระนิพพาน ในภพนี้และภพต่อไปภายหน้า

ทานในพระสูตร ๑๐ ทานในพระวินัย ๔ ทานในพระปรมาภิไธย ๖ และทานในทักษิณาวិภังคสูตรเป็นทาน อันยอดเยี่ยม จะหาทานในที่ไหนๆ เปรียบเทียบไม่ได้ ถ้าเรามาประสบพบพระพุทธศาสนาได้ บริจาคทานในพระสูตร พระวินัย พระปรมาภิไธย และทานในทักษิณาวิภังคสูตร ดังได้แสดงมานี้ ย่อมได้ รับผลสมบัติอันยิ่งใหญ่ไพศาลสุดจะนับจะประมาณได้ที่เดียว

ครั้งพุทธกาล นายอินทกะ ชาวนาได้ถวายทานแก่พระอนูรุทธเถระ ด้วยอาหารเพียงอิมเดียว ได้ไป เกิดในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ มีหมู่นางเทพอัปสรแวดล้อม เสวยวิบากสมบัติยิ่งใหญ่ไพศาล ส่วนอังกุระ เทพบุตรเมื่อเป็นมนุษย์ชื่อว่าอังกุระ เป็นมหาเศรษฐีได้บริจาคทานในมนุษย์โลกเป็นเวลานานหลายชั่ว ตระกูล บริจาคทานในมนุษย์โลกนี้ถึง ๒๐,๐๐๐ ปี ทมทรัพย์สินสมบัติไปจะนับจะประมาณหาได้ไม่ ๒๐,๐๐๐ ปีมนุษย์โลกปราศจากการไถ การหว่าน ก่อระเบียบเตาไฟ ยาว ๑๒ โยชน์ ระยะหนทางเดิน ๕ วัน ก่อเตาใหญ่ ๆ ติดกันเป็นแถวไป เรือบรรทุกข้าวสารมาใส่ข้าวในกระทะขึ้นมาทางหลังเตานั้น ทางน้ำข้าวที่ไหลไปนั้น เป็นทางเรือเดินได้ เขาได้บริจาคทานอยู่ในมนุษย์โลกนี้ ๒๐,๐๐๐ ปี ครั้น ตายจากมนุษย์โลกแล้ว ได้ไปเกิดในดาวดึงส์เทวโลก แต่สมบัติของอังกุระเทพบุตรสู้ของอินทกะเทพบุตร ไม่ได้ สมบัติของอินทกะเทพบุตรยิ่งใหญ่ไพศาลกว่า เพราะอินทกะเทพบุตร เมื่อเป็นชาวนา ได้ถวายทาน แก่พระภิกษุในพระพุทธศาสนา ส่วนอังกุระเทพบุตร ได้ถวายทานนอกพระพุทธศาสนา คนผู้มีศีลใน ทานของตนไม่ได้มีแม้แต่เพียงคนเดียว วิบากสมบัติจึงสู้ของอินทกะเทพบุตรไม่ได้ เห็นปานฉะนี้

วันนี้เจ้าภาพได้บริจาคทานในพระพุทธศาสนา มีทักษิณยุบุคคลผู้มีธรรมกายถึง ๑๕๐ เศษ ผลทานนี้ ย่อมให้วิบากสมบัติอันยิ่งใหญ่ไพศาล เป็นอเนกอนันต์หาประมาณมิได้ เมื่อเราได้ประสบพบพระพุทธ ศาสนาเช่นนี้แล้ว ก็เป็นบุญใหญ่ลาภใหญ่ และเมื่อได้มาบริจาคทานสมเจตนาอย่างนี้แล้ว จะเป็นคน อนาถายากแค้นต่อไปในภพหน้านั้น เป็นอันไม่ต้องหวัง แต่ถ้าบุญวาสนาที่อบรมสั่งสมไว้ดี ได้พบพระ

พุทธเจ้าองค์ใดองค์หนึ่งเข้า ก็จะได้เป็นศาสนูปถัมภ์ของพระบรมศาสดา พระองค์ก็จะได้ทรงโปรดให้  
ได้สำเร็จมรรคผลสมความปรารถนา

ประเทศไทยมีชาติ ศาสนา ๒ อย่างนี้เป็นหลักสำคัญ ชาติ ตนก็ได้เกิดเป็นชาวไทยชาติไทยอยู่แล้ว  
ศาสนา ตนก็เป็นชาวพุทธ นับถือศาสนาพุทธอยู่แล้ว เมื่อตนทำมาหาเลี้ยงชีพและครอบครัวของตน  
จนได้ผลมาเลี้ยงสมความมุ่งมาดปรารถนา และอุทิศที่เหลือ เพื่อนำออกมาเลี้ยงทะนุบำรุงพระพุทธ  
ศาสนาอีก นี้ก็ได้ชื่อว่า เป็นประโยชน์แก่ชาติ เป็นประโยชน์แก่ศาสนาโดยแท้ และไม่เสียที่ที่เกิดมา  
เป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนา ทำตนของตนให้มีราคาในชาติในศาสนาเช่นนี้

ที่เจ้าภาพได้ถวายโภชนาหารเป็นสังฆทานในวันนี้ ชื่อว่าได้ทำบุญใหญ่กุศลใหญ่ยิ่ง พึงมนสิการ  
กำหนดไว้ในใจของตนทุกถ้วนหน้า ให้เอาใจจรดอยู่ที่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ ก็ถูก  
ดวงบุญพอดี ให้หยุดอยู่ตรงนั้น จะได้เกิดกุศลอันไพศาลจะได้เข้าถึงพระรัตนตรัยสมความมุ่งมาด  
ปรารถนาทุกประการ

ตามที่ได้ชี้แจงแสดงมาเป็นภัตตานุโมทนาภาตามวาระพระบาลีคือความเป็นสยามภาษา มตยาธิบาย  
พอสมควรแก่เวลา เอเตน สจฺจวชฺเชน ด้วยอำนาจแห่งความสัตย์ที่ได้อ้างธรรมปฏิบัติตั้งแต่ต้นจน  
อวสานนี้ สทา โสตุถิ ภาวนตุ เต ขอความสุขสวัสดีจงยังมีแก่ท่านผู้เป็นเจ้าภาพและสาธุชนทั้ง  
หลาย บรรดามาสโมสรในสถานที่นี้ทุกถ้วนหน้า สิทธิมตฺตุ สิทธิมตฺตุ สิทธิมตฺตุ อิทํ ผลํ เอตฺสุมิ รตน  
ตฺตยฺสุมิ มนสว เจตโส ขอจิตอันเลื่อมใสและจิตอันผ่องใสในพระรัตนตรัยนี้ จงเป็นผลสำเร็จ จงเป็น  
ผลสำเร็จ จงเป็นผลสำเร็จแก่ท่านผู้เป็นเจ้าภาพและสาธุชนทั้งหลายทุกถ้วนหน้า อาตมภาพชี้แจง  
แสดงมาพอสมควรแก่เวลา สมมุติว่ายุติธรรมิกถาโดยอรรถนิยามสมควรเพียงเท่านั้น

เอวํ ก็มีด้วยประการฉะนี้ ฯ